

Písemná zkouška z české skladby (UCV/CESK)

UKÁZKA TESTU 2016/2017

I. Teoreticko-praktická část obsahuje 5 úkolů po 10 bodech a 4 úkoly na vlastní příklady (po 7 bodech)

1. Označte jen to/ta vymezení, v nichž není žádná chyba:

1a) Syntax se zabývá vyššími celky větné povahy, které vznikly spojením a usouvztažením slov a víceslovných pojmenování (sousloví, fráze). Dílčí složky těchto vyšších celků jsou navzájem spjaty vztahy, říkáme jim vztahy predikační.

1b) Uvnitř koordinační skupiny se rozlišují různé významové poměry mezi složkami skupiny, která syntakticky funguje jako jeden (komplexní) větný člen: slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací a důsledkový.

1c) Řízenost spočívá v tom, že dominující člen nasměřuje člen, který na něm závisí, do příslušné pevné pádové formy. Týká se to především předmětových sloves, která vyžadují předmět v pevném pádě (prostém či předložkovém). Vazba s příslušným pádem se objevuje také u některých adjektiv.

1d) Jako spona se uplatňuje rovněž sloveso *stát se/stávat se*, i když to není zcela významově prázdné: *Zahrada se mi stala koníčkem. Stal se senátorem*. Také tato spona společně se jmennou částí představuje „syntaktické sloveso“ a to může v infinitivu nastupovat ve větě do dalších větněčlenských rolí: *Jan od dětství toužil stát se hercem*. (předmět: GVV S₁ – VF – po S₆)

Správné řešení: 1c); 1d)

2. Vyhodnoťte a označte, ve kterých příkladech je správně označen **základ podmětu** nebo zařazení struktury jako **bezpodmětné**:

2a) *Loňské léto nás překvapilo náhlými výkyvy počasí*.

2b) *Počátkem léta bylo deštivo*.

2c) *V srpnu se počasí zlepšilo*. **bezpodmětná struktura**

2d) *Bude nejlepší nosit s sebou denně deštník*.

Správné řešení: 2a)

3. Označte jen správné/správná řešení, a to přesné vymezení **základu přísudku**:

3a) *Měli bychom začít systematicky studovat*.

3b) *Museli jsme mu nabídnout pomoc*.

3c) *Mohlo by přestat mrznout*.

3d) *Chlapci se přestalo dařit ve škole*.

Správné řešení: 3a); 3c); 3d)

4. Zjistěte, zda tato souvětí obsahují vedlejší větu **podmětnou**. Označte jen řešení bez chyby.

4a) *Vzpomínali jsme, kdo nás zval na návštěvu*.

4b) *Dozvěděli jsme se, jak máme poznat podmětnou větu*.

4c) *V učebnici bylo uvedeno, že podmětná věta představuje větné obsazení pozice podmětu*.

4d) *Postačí, když si výklad důkladně prostudujeme*.

Správné řešení: 4c); 4d)

5. Rozhodněte, zda je ve všech případech správně podtržena **celá syntaktická skupina** a určen její druh i přesná větněčlenská platnost. Označte jen řešení bez chyby.

5a) *Tedy mi zavolala Soňa Čechová, šéfredaktorka týdeníku Mosty*. Zde koordinační skupina – několikanásobný rozvitý podmět.

5b) *Vzdělaný oděvář potřebuje znát kapsu lištovou, nakládanou nebo patkovou*. Zde koordinační skupina – několikanásobný shodný přívlástek.

5c) *Jak děvčata, tak chlapci si výlet do skanzenu pochvalovali*. Zde adordinační skupina – několikanásobný nerozvitý podmět.

5d) *Jana, moje výborná kamarádka, povoláním středoškolská učitelka, výchovná poradkyně zdejšího gymnázia, matka dvou dcer, se s rodinou loni přestěhovala na vesnici*. Zde adordinační skupina – komplexní rozvitý podmět.

Správné řešení: 5d)

6. Uveďte vlastní příklad na větu s infinitivním předmětem; sledovaný jev podtrhněte:

7. Uveďte vlastní příklad na parataktické souvětí s vylučovacím poměrem mezi větami:

8. Uveďte vlastní příklad na hypotaktické souvětí s vedlejší větou přípustkovou:

9. Uveďte vlastní příklad na větu se složeným slovesně-jmenným přísudkem; sledovaný jev podtrhněte:

II. Doplněte do diktátu vynechanou interpunkci (zisk za diktát 22 bodů; za chybu -7 bodů; je nutno mít alespoň 1 bod, aby byl test platný, tj. max. 3 interpunkční chyby)

1. Napiš nám jak hodláš postupovat dál nebo nám to zatelefonuj až si vše ujasníš.
2. Vyhýbejte se lidem kteří jen tupě přikyvuji a hledejte takové kteří myslí.
3. Ověřili jsme si že cesta kterou jsme se vydali je správná.
4. Listy smetanky lékařské se sbírají dokud rostlina nekvete a používají se na salát mohou se v menším množství přidávat také do jarní bylinkové polévky.
5. Když se ředitel divadla toho zářijového rána dopracoval k tomu aby konečně vyšel na náměstí bylo už zalité sluncem které jako by odmítalo vzít na vědomí že prázdniny skončily a že nastal čas školáků a herců.
6. Margit si pohotově zapisovala oč byla žádána a zeptala se ještě jednou zda má skutečně ověřit kdy půjde do penze Bíbrová z účtárny a kdy slaví jubileum nestor souboru Benda.
7. Čekali jsme napjatě na výsledek testu a jakmile jsme se ho dozvěděli hned jsme telefonovali domů.

Bodování a hodnocení:

Za 1. až 5. úkol se přidělí po 10 bodech za kompletně správné řešení, jinak 0; za 6. až 9. úkol se přidělí po 7 bodech za správné uvedení příkladu včetně správného podtržení jevu, pokud je podtržení vyžadováno, jinak 0; za diktát je nutný zisk min. 1 bodu, tj. do 3 interpunkčních chyb. Znamkování (při diktátu za min. 1 bod): 100 – 91 b. = A, 90 – 81 b. = B, 80 – 71 b. = C, 70 – 61 b. = D, 60 – 51 b. = E
Bodování je upraveno tak, aby ani výrazně chybující student nemohl dosáhnout záporného počtu bodů (přípomínka z evaluace 2014/2015).